
Programma

Workshop Nierziekten Papendal

33^e editie

Woensdag 14 en donderdag 15 december 2022

Congrescentrum Papendal
Papendallaan 3
6816 VD Arnhem

Programma: Woensdag 14 december 2022

- 08.45 - 09.30**   **Inschrijving en ontvangst**
- 09.30 - 10.00**   **Vorbereiding op niertransplantatie;
wat verandert er in de nieuwe richtlijn**
Drs. Bianca Zomer
Afdeling Nefrologie, Maastricht UMC
- 10.00 - 10.30**   **Het belang van frailty bij de uitkomst van niertransplantatie**
Dr. Robert Pol
Afdeling Abdominale chirurgie en Niertransplantatie, UMC Groningen
- 10.30 - 11.00**   **Het cross-over plus programma**
Dr. Joke Roodnat
Afdeling Nefrologie en Niertransplantatie, Erasmus MC, Rotterdam
- 11.00 - 11.30**   **PAUZE**
- 11.30 - 12.00**   **Sarcoïdose en de nier**
Prof.dr. Coen Stegeman
Afdeling Interne Geneeskunde, UMC Groningen
- 12.00 - 12.30**   **Diagnostiek en therapie op maat bij membraanuze nefropathie
en de rol daarbij van 'nieuwe' antistoffen?**
Prof.dr. Jack Wetzels en Dr. Anne-Els van de Logt
Afdeling Nierziekten, Radboudumc, Nijmegen
- 12.30 - 13.30**   **LUNCH**
- 13.30 - 14.00**   **De glomerulus gedetailleerd in beeld**
Prof.dr. Nicole Endlich
Institut für Anatomie und Zellbiologie, Universitätsmedizin Greifswald
- 14.00 - 14.30**   **Effect van magnesium op vaatstijfheid en klinische eindpunten;
Magic-HD studie**
Drs. Niki Leenders
Afdeling Nefrologie, Amsterdam UMC
- 14.30 - 15.10**   **SGLT-2 remmers bij CKD zonder proteïnurie: is er voldoende evidence?**
Pro: Prof.dr. Hiddo Lambers Heerspink
Afdeling Klinische Farmacie, UMC Groningen
Con: Prof.dr. Marc Vervloet
Afdeling Nierziekten, Amsterdam UMC
- 15.10 - 15.45**   **PAUZE**

Vervolg programma: Woensdag 14 december 2022

- 15.45 - 16.15**   **SGLT2-remmers en finerenon: de een of de ander of toch beide?**
Dr. Erik Serné
Afdeling Vasculaire Geneeskunde en Diabetes Centrum, Amsterdam UMC
- 16.15 - 16.45**   **Primaire preventie met acetylsalicylzuur bij alle patiënten met CKD?**
Dr. Azam Nurmohamed
Afdeling Nierziekten, Amsterdam UMC
- 16.45 - 17.15**   **De geschiedenis en toekomst van APOL1**
Dr. Maarten Rookmaker
Afdeling Nefrologie, UMC Utrecht
- 17.15 - 17.45**   **Genetische diagnostiek bij onbekend grondlijden; wanneer wel en wanneer niet?**
Prof.dr. Martin de Borst
Afdeling Nefrologie, UMC Groningen
- 18.00**   **DINER**
- 20.30 - 21.30**   **Klinisch Pathologische conferentie – 2 casus**
Dr. Eric Steenbergen
Afdeling Pathologie, Radboudumc, Nijmegen
Dr. Joris Roelofs
Afdeling Pathologie, Amsterdam UMC
-

Leven en werk van dr. Willem Kolff, uitvinder van de kunstnier

Willem Kolff werd in 1911 in Leiden geboren. Hij deed zijn opleiding tot internist in het Academisch Ziekenhuis te Groningen onder leiding van Prof. L. Polak Daniels. Omdat hij erg begaan was geraakt met jonge mensen, die overleden aan nierfalen, wilde hij een bijdrage leveren aan de oplossing van dit probleem. Hij ontmoette Prof. R. Brinkman, hoogleraar fysiologische chemie, die ervaring had met cellofaan als membraan bij het concentreren van bloedplasma. Beide hoogleraren ondersteunden hem in 1939 met de ontwikkeling van testmodellen voor dialyse en het gebruik van heparine.

Gedurende de tweede wereldoorlog ging hij werken in het Stadsziekenhuis de “Engelenberg” te Kampen. Hier werkte hij verder aan de ontwikkeling van de kunstnier samen met een onderduiker, de medisch student-assistent Jacob van Noordwijk, met hoofdverpleegkundige Maria ter Well en andere ziekenhuismedewerkers. Hij verwierf voor technische aangelegenheden waardevolle steun van een lokale garagehouder, Van den Noort, en van de directeur van de Kamper Emaille fabriek, Ir. Berk.

In 1943 was het eerste prototype klaar en werd de eerste geslaagde dialyse uitgevoerd bij een jonge patiënte met acute nierinsufficiëntie, Janny Schrijver. Zij zou later alsnog overlijden, maar er was een belangrijke stap gezet. Deze ervaring leidde tot de eerste medische publicatie in de Geneeskundige Gids (1943), later in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, in 1944 in de Acta Medica Scandinavica (Zweeds-Engels) en in La Presse Médicale (Frans). In september 1945 werd dankzij de kunstnier het leven gered van de 67-jarige Maria Sofia Schafstadt en was het succes volledig. Kolff promoveerde in 1946 aan de Rijksuniversiteit te Groningen tot doctor in de geneeskunde met een proefschrift over de kunstmatige nier.

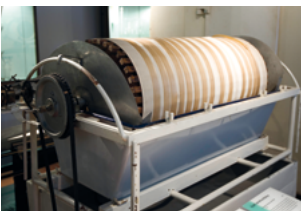
Kolff emigreerde in 1950 naar de VS en werkte daar eerst in de Cleveland Clinic, waar hij een hart-long machine ontwikkelde. Ook werd de ‘twin-coil kidney’ ontwikkeld, een grotere productie van een (effectievere) kunstnier. Hij werkte er ook aan de ontwikkeling van het kunsthart. Later vestigde hij zich in Salt Lake City en richtte daar het Department of Artificial Organs op.

Kolff bleef tot op zeer hoge leeftijd actief betrokken bij patiëntenzorg en alle nieuwe ontwikkelingen. Hij overleed in 2009 op 98-jarige leeftijd.

De website van de Willem Kolff Stichting bevat uitgebreide informatie over leven en werk van dr. Willem Kolff alsmede een groot aantal links naar belangrijke artikelen en achtergrondinformatie over de uitvinder van de kunstnier. Zie www.Willemkolffstichting.nl

Tijdens de workshop nefrologie 2022 zal de Willem Kolff Stichting aanwezig zijn met een stand met enkele replica's van kunstnieren.

Willem Kolff Foundation

Programma: Donderdag 15 december 2022

- 08.15 - 09.00**   **Inschrijving en ontvangst**
- 09.00 - 09.30**   **Nieuwere formules voor schatting van de GFR: een verbetering?**
Prof.dr. Marc Vervloet
Afdeling Nierziekten, Amsterdam UMC
- 09.00 - 10.30**   **Ethische en juridische kaders bij conflicten met dialysepatiënten**
Mr.drs. Shirin Slabbers
Jurist Afdeling Gezondheidsrecht en klachtenmanager VvAA, Utrecht
- 10.30 - 11.00**   **PAUZE**
- 11.00 - 13.00**   **Klinische Najaarsvergadering**
Nederlandse Federatie voor Nefrologie
- 13.00 - 14.00**   **LUNCH**
- 14.00 - 14.30**   **Cardiotoxiciteit van dialyseshunts**
Prof.dr. Joris Rotmans
Afdeling Nefrologie, LUMC, Leiden
Dr. Arie van Dijk
Afdeling Cardiologie, Radboudumc, Nijmegen
- 14.30 - 15.00**   **PROMs: wat hebben we er aan?**
Dr. Yvette Meuleman
Afdeling Klinische Epidemiologie, LUMC, Leiden
- 15.00 - 15.30**   **PAUZE**
- 15.30 - 16.00**   **De rol van calciprotein particles in vaatwandverkalking**
Dr. Jeroen de Baaij
Afdeling Fysiologie, Radboudumc, Nijmegen
- 16.00 - 16.30**   **Imlifidase: ervaringen met 'chemische plasmaferese' binnen de nefrologie**
Dr. Annelies van de Weerd
Afdeling Nefrologie, Erasmus MC, Rotterdam
- 16.30 - 17.00**   **aHUS: resultaten van de CURiHUS studie**
Drs. Romy Bouwmeester en Drs. Caroline Duineveld
Afdeling Kindergeneeskunde en afdeling Nierziekten, Radboudumc, Nijmegen
- 17.00**   **AFSLUITING**

Agenda 39^e klinische Vergadering

Donderdag 15 december 2022 11.00-12.30 uur

Congrescentrum Papendal Arnhem

- 11.00 - 11.05 **Opening en vaststellen agenda** *drs. M. Yo*
- 11.05 - 11.15 **Introductie Publicatietool monodisciplinaire richtlijnen** *dhr. D. Floor*
- 11.15 - 11.25 **Sectie Registratie - uitkomstparameters per 1 januari 2022** *dr. M. ten Dam*
- 11.25 - 11.35 **Update Nefrovisie** *dr. M. ten Dam*
- 11.35 - 11.45 **Sectie Nefrologische Bedrijfsvoering** *drs. M. Yo*
- 11.45 - 12.15 **Presentatie concept richtlijnen** *dr. T. Both*
- Natief nierbiopt
- 12.15 - 12.20 **Notulen KV d.d. 22 juni 2022 – ter accordering** *drs. M. Yo*
- 12.20 - 12.30 **Rondvraag en sluiting** *drs. M. Yo*

Agenda Huishoudelijke Vergadering

Donderdag 15 december 2022 12.30-13.00 uur

Congrescentrum Papendal Arnhem

- 12.30 - 12.35 **Opening** *Prof. dr. F. J. van Ittersum*
- 12.35 - 12.40 **Voorstel tot benoeming ereleden** *Prof. dr. F. J. van Ittersum*
- Het Bestuur draagt de volgende leden voor tot benoeming van het erelidmaatschap van de NFN¹:**
- Prof. dr. K. (Karel) M.L. Leunissen
  - Prof. dr. J. (Jaap) J. Homan van der Heide
  - Prof. dr. G. (Gerjan) J. Navis
  - Prof. dr. J. (Jack) F.M. Wetzels
- 12.40 - 13.00 **Verlening en uitreiking erelidmaatschappen** *Prof. dr. F. J. van Ittersum*

¹ Eventuele bezwaren tegen de benoeming van de ereleden kunnen bekend gemaakt worden tot 8 december via secr@nefro.nl

Praktische informatie

Voor wie?

Medisch specialisten (in opleiding)

Physician assistants

Verpleegkundig specialisten

Uitsluitend toegankelijk voor voorschrijfbevoegden

Locatie:

Congrescentrum Papendal: www.papendal.nl

Accreditatie:

11 punten voor beide dagen

- Nederlandse Internisten Vereniging
- Nederlandse Associatie van Physician Assistants
- Verpleegkundig Specialisten Register

Organisatiecomité:

- Radboudumc afdeling nierziekten

prof.dr. L. Hilbrands, voorzitter

prof.dr. J. Wetzels

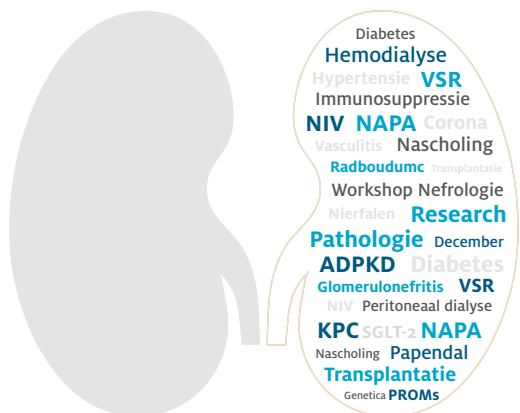
- Amsterdam UMC afdeling nefrologie

prof.dr. M. Vervloet

Radboudumc

Amsterdam UMC
Universitair Medisch Centrum

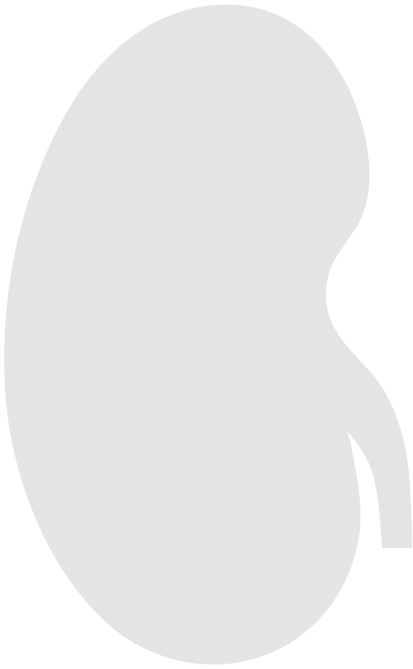
Dit event wordt mede mogelijk gemaakt door sponsoring.

Sponsors Workshop Nierziekten Papendal

Diabetes
Hemodialyse
Hypertensie **VSR**
Immunosuppressie
NIV NAPA Corona
Vasculitis Nascholing
Radboudumc Transplantatie
Workshop Nefrologie
Nierfalen **Research**
Pathologie December
ADPKD Diabetes
Glomerulonefritis VSR
NIV Peritoneaal dialyse
KPC SGLT-2 NAPA
Nascholing **Papendal**
Transplantatie
Genetica **PROMS**